

การวิเคราะห์ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิชาการของกองคลังให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในรอบ ๕ เดือนแรก เพื่อพัฒนาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน

จากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิชาการของกองคลัง โดยการประชุมจัดการความรู้ของกลุ่มงาน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เพื่อระดมสมอง/นำองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณ ผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ของเจ้าหน้าที่กองคลัง มาจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานและคู่มือปฏิบัติงาน เรื่อง เบิกจ่ายงบประมาณ ผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) มีจำนวน ๕ กระบวนงาน ดังนี้

- กระบวนงานโอนเงินงบประมาณ/เงินนอกงบประมาณ
- กระบวนงานขอเบิกจ่ายใบสำคัญ
- กระบวนงานยืมเงินราชการ
- กระบวนงานจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีเฉพาะเจาะจงภายในหน่วยงาน
- กระบวนงานการรับหนังสือราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

และได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณ ผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมกองคลัง มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๓๒ คน พบว่ามีปัญหาอุปสรรคและความเสี่ยงสำคัญที่พบในการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ดังนี้

๑. การโอนเงินงบประมาณ + เพิ่มรายการโอนปลายทาง รายงานสถานการณ์ใช้จ่ายงบประมาณ (แยกตามผลผลิต) ไม่มีข้อมูลขึ้นในหน้ารายงาน ทำให้ยอดเงินไม่ตรงกับระบบ GFMS
๒. การโอนเงินงบประมาณ + เพิ่มรายการโอนต้นทาง ค้นหาเลข BG เดิมของหน่วยงานที่ได้รับจัดสรรไม่พบ ทำให้ต้องโอนเพิ่มเป็น BG ใหม่ และต้องทำการโอนรวมแผนอีกครั้งเพื่อให้ยอดเงินอยู่ใน BG เดียวกัน
๓. แผนงานในหน้าเมนูการเบิกจ่ายที่ได้รับจัดสรรหายไปจากระบบ D-fins ทำให้หน่วยงานไม่สามารถเลือกแผนงาน/กิจกรรมหลักที่จะเบิกจ่ายได้
๔. หน้ารายงานสถานะการใช้จ่ายงบประมาณ (แยกตามผลผลิต) เงินงวดที่จัดสรรไว้หายไปทำให้เงินคงเหลือติดลบ ข้อมูลไม่ตรงกับระบบ GFMS
๕. เมนูกันเงินยืมของหน่วยงานส่วนภูมิภาค ระบบเปิดให้หน่วยงานเลือกศูนย์ต้นทุนกรมอนามัยได้ หน่วยงานส่วนภูมิภาคเลือกเบิกจ่ายในศูนย์ต้นทุนกรมอนามัย ทำให้เงินกรมอนามัยติดลบ ยอดเงินคงเหลือไม่เพียงพอในการโอนจัดสรรให้หน่วยงานอื่นได้
๖. ไม่สามารถเรียกรายงาน งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และเงินบำรุง ในหน้ารายงาน สถานการณ์ใช้จ่ายงบประมาณได้
๗. หน้ารายงานสถานการณ์ใช้จ่ายงบประมาณ (แยกตามผลผลิต) ส่งคืนเงินสดมียอดซ้ำกัน สองรายการ ทำให้ยอดเงินคงเหลือไม่ตรงกับระบบ GFMS
๘. ระบบ D-fins มีปัญหาทำให้ไม่สามารถลงเลขที่/วันที่ (ขอเบิก) ในระบบ D-fins ได้
๙. ค้นหาใบสำคัญเบิกไม่เจอในหน้ารายงานติดตามการเบิกจ่าย
๑๐. รายการเงินยืมราชการจะพบปัญหาข้อมูลสูญหาย เช่น กรอบหน้างบประมาณ / ประเภท ค่าใช้จ่าย / รายละเอียดการเบิกจ่าย (หน่วยงานคีย์แล้ว แต่พอกลับมาเช็คข้อมูลหาย) / เลขที่ขอเบิกหายไป ไม่แสดงรายงาน (แยกตามผลผลิต) เป็นต้น
๑๑. ไม่สามารถพิมพ์ใบปะหน้าได้ ในกรณี ลดยอดกันเงิน หรือยกเลิก PO
๑๒. ยกยอดข้อมูลผังบัญชีจากปีก่อนมาในปีปัจจุบัน

๑๓. ทะเบียนคุมของงานบัญชีไม่ดึงข้อมูลที่มีในระบบให้ ทำให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีต้องบันทึกข้อมูลลงไปใหม่ เช่น กรณีทะเบียนคุมเจ้าหน้าที่ภายนอก ในส่วนของเอกสารเบิกบัตรเครดิตราชการ ระบบไม่ดึงข้อมูลให้

๑๔. จัดทำรูปแบบรายงานต่าง ๆ ของกลุ่มบัญชีให้ตรงกับรูปแบบที่เคยได้ให้ข้อมูลไว้

๑๕. ทะเบียนคุมการรับและนำส่งเงินฝากคลัง ควรมีการปรับปรุงให้ระบบสามารถบันทึกข้อมูลที่ไม่ต้องอ้างอิงเลขที่ขอเบิกได้ด้วย

๑๖. ระบบเงินยืมข้อมูลที่บันทึกแล้วหายไปจากระบบ เช่น จำนวนเงินหาย

๑๗. เพิ่มรายงานทะเบียนคุมหลักฐานการเบิกจ่าย (กลุ่มการเงิน)

๑๘. ขอให้รายงานต่าง ๆ ในระบบ D-fins สามารถเรียกข้อมูลเป็น Excel ได้

๑๙. เพิ่มฟังก์ชันการส่งพิมพ์รายงานใบนำส่งเอกสาร

๒๐. เชื่อมโยงระบบ D-fins กับ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ซึ่งได้แจ้งปัญหาต่างๆ ให้บริษัทฯ ผู้ดูแลระบบฯ ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงระบบให้สอดคล้องกับผู้ปฏิบัติงานต่อไป

ด้านข้อมูลวิชาการ และอื่นๆ

โดยในการประชุมติดตามการขับเคลื่อนแผนแม่บทจัดการความรู้ วิชาการ วิจัย และนวัตกรรม ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้ให้หน่วยงานต่าง ๆ นำเสนอผลการดำเนินงานจัดการความรู้ภายในหน่วยงาน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกองคลังนำเสนอผลการดำเนินงานจัดการความรู้ของกองคลัง โดยกำลังดำเนินการประชุมกลุ่มงานของกองคลังที่ปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายเพื่อนำองค์ความรู้การปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) แบ่งออกเป็น ๕ กระบวนงาน ดังนี้

- กระบวนงานโอนเงินงบประมาณ/เงินนอกงบประมาณ
- กระบวนงานขอเบิกจ่ายใบสำคัญ
- กระบวนงานยืมเงินราชการ
- กระบวนงานจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีเฉพาะเจาะจงภายในหน่วยงาน
- กระบวนงานการรับหนังสือราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

ซึ่งในที่ประชุมติดตามการขับเคลื่อนแผนแม่บทจัดการความรู้ฯ ให้ข้อเสนอแนะว่า การจัดการความรู้นี้มีประโยชน์ แต่ควรเพิ่มเติมผู้ได้ใช้ประโยชน์จากผลงานวิชาการให้มากขึ้น เช่น บุคลากรของกรมอนามัย

จึงได้สรุปรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

กลยุทธ์ PIRAB	Gap	โอกาสในการพัฒนา
p	-เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงาน ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานใหม่ ผู้ได้รับมอบหมาย ยังมีปัญหาสับสนไม่เข้าใจขั้นตอนการบันทึกข้อมูลในการใช้งานระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins)	สร้างความร่วมมือทุกกลุ่มงานของกองคลัง ในการจัดการความรู้การปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) เพื่อนำความรู้ไปสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ให้สามารถปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพบรรลุตามภารกิจหน่วยงาน

กลยุทธ์ PIRAB	Gap	โอกาสในการพัฒนา
I	-	ใช้ทรัพยากรด้านบุคลากรในสร้างการเรียนรู้สู่การปฏิบัติงาน
R	-	กำหนดมาตรการ และประเด็นความรู้ การเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง(D-Fins) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ดำเนินงาน ด้านการจัดการความรู้ให้พัฒนางาน และเกิดประสิทธิภาพ
A	-ระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ยังมีปัญหาการแสดงผลงานได้ไม่ครบถ้วน -คู่มือมีตัวอย่างในการลงโปรแกรมมีรายละเอียดตามเมนูการเข้าใช้งานหลัก มีความซับซ้อนหลายขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนรู้เกิดความสับสน ไม่เข้าใจในการบันทึกข้อมูลให้ถูกต้อง และมีการเพิ่มเติมเมนูการจัดทำรายงานต่างๆ	-พัฒนา/ปรับปรุงระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน -พัฒนาเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณ ให้มีความรู้ในการเข้าใช้งานระบบฯ ผ่านการสื่อสารต่างๆ ได้แก่ ทาง LINE GROUP D-Fins และ เว็บไซต์กองคลัง เพื่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่กรมอนามัยที่ปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณ ให้สามารถปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพบรรลุตามภารกิจหน่วยงาน
B	-เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงาน ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานใหม่ ผู้รับมอบหมาย ยังมีปัญหาสับสนไม่เข้าใจขั้นตอนการบันทึกข้อมูลในการใช้งานระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins)	พัฒนาเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณ ให้มีความรู้ในการเข้าใช้งานระบบฯ ผ่านการสื่อสารต่างๆ ได้แก่ ทาง LINE GROUP D-Fins และ เว็บไซต์กองคลัง เพื่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่กรมอนามัยที่ปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณ ให้สามารถปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพบรรลุตามภารกิจหน่วยงาน

ดังนั้น จากการวิเคราะห์ GAP ข้อมูล , ผลการดำเนินงานเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ที่พบปัญหาอุปสรรคและความเสี่ยงสำคัญที่พบในการปฏิบัติงานผ่านระบบฯ และจากข้อเสนอแนะในที่ประชุมติดตามการขับเคลื่อนแผนแม่บทจัดการความรู้ วิชาการ วิจัย และนวัตกรรม ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เห็นควรให้ความสำคัญลำดับแรกในการปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ที่เป็นเครื่องมือสำคัญในติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ สังกัดกรมอนามัย และรายงานข้อมูลและสถานการณ์การเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคแบบ Real time

โดยการจัดการความรู้การปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) เพิ่มเติมจำนวน ๒ กระบวนงาน ดังนี้

๑. กระบวนงานจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีเฉพาะเจาะจง
๒. กระบวนงานยืมเงินราชการ

โดยจัดทำเป็นแนวทาง/คู่มือปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ที่เข้าใจง่าย ให้กับเจ้าหน้าที่ใหม่ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงาน เพื่อใช้ในการตรวจสอบผลการเบิกจ่าย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามภารกิจหน่วยงาน

ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวิชาการ

ในการปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) เป็นเรื่องใหม่สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณทุกคน ได้แก่ เจ้าหน้าที่กองคลัง และหน่วยงานต่างๆ ซึ่งควรให้ความสำคัญลำดับแรกในการพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ควรมีความรู้และชำนาญการในการบันทึกข้อมูลเป็นอย่างดี อีกทั้งมีเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ในตำแหน่งที่ว่างเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) สามารถดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น และเป็นการนำองค์ความรู้หรือประสบการณ์ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคลังมาจัดการความรู้ และสามารถนำองค์ความรู้เหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมอนามัย จึงมีข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวิชาการ ด้วยการจัดการความรู้การปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ของเจ้าหน้าที่กองคลังเพิ่มเติม จำนวน ๒ กระบวนงาน ดังนี้

- กระบวนงานจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีเฉพาะเจาะจงผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins)
- กระบวนงานยืมเงินราชการผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins)

มาตรการเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิชาการของกองคลัง

เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ได้อย่างถูกต้อง ลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ และส่งเสริมให้หน่วยงานมีการจัดการความรู้ จึงกำหนดมาตรการดังนี้

๑. สนับสนุนให้หน่วยงานมีการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ การเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ของเจ้าหน้าที่กองคลัง โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่เพื่อพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องและเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

๒. สื่อสารให้ความรู้การปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ให้แก่เจ้าหน้าที่กรมอนามัยที่ปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณ ผ่าน LINE GROUP D-Fins และเว็บไซต์กองคลัง

ประเด็นความรู้

นำองค์ความรู้การบันทึกข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) และประสบการณ์ทำงานของเจ้าหน้าที่กองคลังจากการปฏิบัติงานผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ในช่วงเวลา ประมาณ ๑ ปีที่ผ่านมา มาการจัดการความรู้/แลกเปลี่ยนเรียนรู้/จัดทำเป็นเอกสารคู่มือการใช้งาน ตามกระบวนการที่ง่ายต่อการเรียนรู้ ช่วยแก้ไขปัญหาด้านลดภาระเจ้าหน้าที่ในการตอบปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณ ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ใหม่ ลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน นำไปเผยแพร่สู่การพัฒนาองค์กร เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยกำหนด ประเด็นความรู้ ดังนี้

“การเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) จำนวน ๒ กระบวนงาน คือ งานจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีเฉพาะเจาะจง และงานยืมเงินราชการผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins)”

แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิชาการ

๑. ให้เจ้าหน้าที่ในกองคลังประชุมกลุ่มร่วมกันนำองค์ความรู้ที่ได้รับการอบรมและประสบการณ์ การปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย ๗ ขั้นตอน ดังนี้

- การบ่งชี้ความรู้
- การสร้างและแสวงหาความรู้
- การจัดความรู้ให้เป็นระบบ
- การประมวลและกลั่นกรองความรู้
- การเข้าถึงความรู้
- การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
- การเรียนรู้

๒. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) จำนวน ๒ กระบวนงาน ดังนี้

- กระบวนงานจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีเฉพาะเจาะจง ผู้รับผิดชอบกลุ่มพัสดุ
- กระบวนงานยืมเงินราชการ ผู้รับผิดชอบกลุ่มบัญชีและกลุ่มอำนวยการ

๓. สื่อสารให้ความรู้การปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณของกองคลัง ผ่าน LINE GROUP D-Fins และเว็บไซต์กองคลัง

โดยคู่มือการปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารการเงินการคลัง (D-Fins) ของ เจ้าหน้าที่กองคลัง จำนวน ๒ กระบวนงาน จะเป็นคู่มือที่มีความชัดเจนตามกระบวนการ ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ ลดความผิดพลาดและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และนำไปเผยแพร่สู่การพัฒนาองค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นประโยชน์เชิงวิชาการต่อเจ้าหน้าที่กรมอนามัยที่ปฏิบัติงานใหม่หรือผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานต่อไป